

WARUNKI WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

D.03.01.02.

**PRZEPUSTY STALOWE
Z RUR SPIRALNIE KARBOWANYCH**

1. WSTĘP

Przedmiotem niniejszych Warunków Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych są wytyczne do przygotowania przez Wykonawcę Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych dla robót związanych z wykonaniem przepustów z rur stalowych spiralnie karbowanych o przekroju kołowym.

1.1. Określenia podstawowe

Przepust – obiekt wybudowany w formie zamkniętej obudowy konstrukcyjnej, służący np. do przepływu małych cieków wodnych pod nasypem korpusu drogowego lub służący do ruchu kołowego i pieszego czy migracji zwierząt.

Przepust z rur stalowych spiralnie karbowanych – konstrukcja przepustu wykonanego ze stalowych rur spiralnie karbowanych łączonych ze sobą za pomocą złączek, wokół którego znajduje się odpowiednio zagęszczony grunt zasypki.

Złączka do rur – element służący do połączenia dwóch odcinków rur, przy montażu przepustu.

Określenia podane w niniejszej WWiORB są zgodne z obowiązującymi polskimi normami podanymi w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

2. MATERIAŁY

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania podano w WWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Materiałami stosowanymi przy wykonywaniu robót są:

2.1. Rury stalowe spiralnie karbowane o przekroju kołowym

- rury stalowe spiralnie karbowane o przekroju kołowym wykonane są z blachy falistej o grubości zależnej od średnicy rury,
- korugacja 68x1,3mm lub 125x26mm (dla dużych naziomów),
- łączniki opaskowe skręcane śrubami M12 kl. 8.8 o szerokości minimum 40% średnicy rury lecz nie mniej niż 300mm, ze stali gładkiej lub spiralnie karbowanej o grubości min. 200,
- rury i łączniki opaskowe zabezpieczone antykorozyjnie przez cynkowanie ogniowe o gr. powłoki 42 µm zgodnej z normą PN-EN 10327 oraz dodatkowo dwustronnie powłoką polimerową o gr. 250 µm. Rury muszą posiadać aktualną Aprobatę Techniczną.

W przepustach będących przedłużeniem przepustów ekologicznych powinny być zamontowane półki jedno- lub dwustronne szerokości 50cm umożliwiające migrację drobnych zwierząt. Półki, po zmontowaniu przepustów, powinny być wyniesione ponad zwierciadło wody i łączące się w sposób ciągły z terenem na zewnątrz.

Całość musi posiadać aktualną Aprobatę Techniczną.

Dostawca powinien przedstawić wydany przez notyfikowaną jednostkę Certyfikat Zakładowej Kontroli Produkcji na zgodność ze zharmonizowaną normą PE-EN 1090-1.

2.2. Kruszywo na podsypkę i zasypkę

Na podsypkę – fundament kruszywowy należy użyć mieszanki kruszywa naturalnego o frakcji 0/31,5, wskaźniku różnoziarnistości $U > 4,0$. Materiał nie powinien zawierać związków organicznych, zmarzlin itp. Materiał powinien spełniać wymagania normy PN-S-02205. Zasypkę wykonać z gruntów niespoistych, niewysadzinowych, piaski grube, średnie, pospółka zgodnie z D.02.03.01.

W przypadku bardzo małych naziomów nad przepustami (poniżej 0,5m) w pierwszej warstwie nadsypki nad rurą należy ułożyć geosiatkę o sztywnych węzłach o wytrzymałości w obie strony minimum 40kN/m i oczkach minimum 30mm.

2.3. Materiały do wykonania umocnień przy wlotach i wylotach przepustów.

Do wykonania umocnień skarp i rowach przy wlotach i wylotach przepustów i rur stalowych są:

- brukowiec nieobrobiony, kostkę betonową, kostkę kamienną lub inny materiał zaakceptowany przez Inżyniera,
- zaprawa cementowo-piaskowa (przygotowaną w proporcji wagowej 1:2, z użyciem kruszywa drobnego odpowiadającego wymaganiom PN-EN 13139, cementu CEM I 32,5 spełniającego wymagania PN-EN 197-1 i wody odpowiadającej wymaganiom PN-EN 1008) z mieszanki cementu,
- podsypka cementowo-piaskowa (przygotowaną w proporcji wagowej 1:3, z użyciem kruszywa drobnego odpowiadającego wymaganiom PN-EN 13139, cementu CEM I 32,5 spełniającego wymagania PN-EN 197-1 i wody odpowiadającej wymaganiom PN-EN 1008).

3. SPRZĘT

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Do wykonania montażu przepustów i układania i zagęszczania materiału podsypki i zasypki inżynierskiej może być stosowany sprzęt:

- dźwig, koparka lub ładowarka,
  - pasy parciane,
  - klucze ręczne,
  - sprzęt zagęszczający – zagęszczarki mechaniczne, płyty wibracyjne, walce,
- lub inny sprzęt zaakceptowany przez Inżyniera.

4. TRANSPORT

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

4.1. Transport i przechowywanie materiałów

Rury stalowe spiralnie karbowane o przekroju kołowym mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu odpowiednio ułożone i zabezpieczone (kartonami, styropianem, krawędziakami, pasami itp.) przed niezamierzonym przesuwaniem się oraz ewentualnym uszkodzeniem. Należy zwrócić uwagę na zabezpieczenie warstwy ochronnej stali (powłoka cynkowa i powłoka polimerowa) przed uszkodzeniami mechanicznymi.

Rozładunek materiału dokonywany będzie sprzętem takim jak dźwig, podnośnik widłowy, koparka, ładowarka itp. na zawieszach parcianych chroniąc rury przed ewentualnym uszkodzeniem.

W przypadku wystąpienia uszkodzeń powłoki cynkowej lub polimerowej powstałej podczas transportu lub rozładunku, zgodnie z zapisem Aprobaty Technicznej można dokonać naprawy powstałych uszkodzeń. Naprawa powinna być wykonana farbami dopuszczonymi do nanoszenia na powłoki cynkowe lub powłoki polimerowe. Naprawa powłoki cynkowej wykonana będzie farbą - jednoskładnikowy preparat do galwanizacji na zimno o wysokiej zawartości cynku zawierający węglowodory aromatyczne. W przypadku dużych uszkodzeń powierzchni cynkowej w uzgodnieniu z nadzorem podjęte będą decyzje co do sposobu naprawy powłoki cynkowej. Naprawa powłoki polimerowej wykonana będzie odpowiednimi farbami. Zalecane jest naprawienie w/w uszkodzeń po zmontowaniu całego przepustu, ponieważ podczas montażu mogą również wystąpić drobne uszkodzenia.

Kruszywo należy przewozić dowolnymi środkami transportu w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi kruszywami i nadmiernym zawilgoceniem.

5. WYKONANIE ROBÓT

Ogólne zasady wykonywania robót podano w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

5.1. Roboty przygotowawcze

Wykonawca zobowiązany jest do przygotowania terenu budowy w zakresie:

- usunięcia sztywnego podłoża (karpy, kamienie, beton pozostały z rozbiórki istniejącego przepustu, itp.) w objętości zasypki inżynierskiej,
- odwodnienia terenu budowy w zakresie i formie uzgodnionej z Inżynierem,
- jeśli potrzeba czasowego przełożenia koryta cieku do czasu wybudowania przepustu.

5.2. Wykonanie wykopu

Wykop wykonany będzie mechanicznie lub ręcznie przy czym ostatnie 20 cm wykopu ponad rzędną posadowienia przepustu należy wykonać ręcznie nie naruszając struktury gruntu rodzimego zalegającego w podłożu.

Dno wykopu powinno być wyrównane z dokładnością do ± 2 cm. Dno wykopu musi mieć nadany spadek zgodnie z kierunkiem przepływu wody.

5.3. Wzmocnienie podłoża pod przepusty

Przed przystąpieniem do wykonywania fundamentu pod przepust należy sprawdzić wskaźnik zagęszczenia podłoża gruntowego, który powinien być zgodny z PN-S-02205:1998. Wymagany wskaźnik zagęszczenia powinien gwarantować uzyskanie na fundamencie kruszywowym wskaźnika zagęszczenia $Is \geq 0,98$ określony wg BN-77/8931-12.

Jeżeli wartość wskaźnika zagęszczenia Is nie mogą być osiągnięte przez bezpośrednie zagęszczenie podłoża, to Wykonawca zaproponuje wykonanie wzmocnienia podłoża, którego koszt nie podlega odrębnej zapłacie. Prace związane z ułożeniem przepustów należy skoordynować z pracami projektowymi i robotami przewidzianymi w projekcie (projektach) wzmocnienia podłoża.

5.4. Wykonanie podsypki – fundamentu kruszywowego pod rury stalowe

Fundament kruszywowy pod przepustem wykonać z materiału podanego w pk-cie 2.2.

Podsypkę należy zagęścić do wskaźnika zagęszczenia $Is \geq 0,98$ badanego zgodnie z normą BN-77/8931-12, w którym wskaźnik zagęszczenia Is należy określać w porównaniu do wyników otrzymanych wg próby Proctora przeprowadzonej zgodnie z normą PN-B-04481:1998.. W bezpośrednim sąsiedztwie rury wskaźnik ten może wynieść 0,95.

Górne 5 cm podsypki powinno być luźne tak, aby karby rury swobodnie się w niej zagłębiły.

5.5. Montaż elementów konstrukcyjnych z blach falistych

Po przygotowaniu podsypki można przystąpić do montażu rur. Przepusty składają się z odcinków. Krawędzie wlotu i wylotu ścięte są zgodnie z pochyleniem skarpy. Rury łączyć zgodnie z instrukcją i rysunków montażowych producenta.

Po zmontowaniu całego przepustu należy ponownie sprawdzić rzędne posadowienia przepustu. Rurę przepustu po ułożeniu należy ustabilizować w taki sposób, aby nie zmieniła swojego położenia w czasie zasypywania przepustu.

Półki w przepustach dla migracji drobnej zwierzyny należy połączyć z terenem np. za pomocą platform ziemnych.

5.6. Wykonywanie zasypki konstrukcji stalowej

Materiał zasypki powinien być układany warstwami, symetrycznie po obu stronach, o maksymalnej grubości 30 cm w stanie luźnym, następnie zagęszczany.

W strefach pachwinowych, ze względu na występowanie dużego parcia rury na grunt, zaleca się układanie zasypki warstwami o maksymalnej grubości w stanie luźnym 20 cm.

Wskaźnik zagęszczenia kruszywa zasypki, powinien wynosić $I_s \geq 0,98$ badanego zgodnie z normą BN-77/8931-12, w którym wskaźnik zagęszczenia I_s należy określać w porównaniu do wyników otrzymanych wg próby Proctora przeprowadzonej zgodnie z normą PN-B-04481:1998. W bezpośredniej bliskości rury dopuszcza się $I_s \geq 0,95$.

Do zagęszczania kruszywa w strefie pachwinowej rury stosować należy ogólnie dostępny sprzęt do zagęszczania zwracając szczególną uwagę na dokładność wykonania prac. Sprzęt ciężki może pracować w odległości ponad 1,0 m od rury poruszając się zawsze równolegle do jej osi podłużnej.

Wyżej wskazana metoda oceny zagęszczenia zasypek konstrukcji z rur spiralnie karbowanych dobrana jest odpowiednio do specyfikacji robót (konieczność zagęszczania pojedynczych warstw na przemian po jednej i drugiej stronie przewodu rurowego). Badanie sondą udarową może w pewnych sytuacjach doprowadzić do uszkodzenia przewodu lub jego izolacji i z tego powodu dopuszcza się jej wykonywanie jedynie poza obrysem obiektu.

Powyżej zasypki inżynierskiej oraz płyty przejściowej nasyp drogowy wg D.02.03.01.

5.6. Umocnienie skarp przy wlotach i wylotach przepustu

Skarpy wokół wlotu i wylotu przepustu umocnić brukowcem, kostką betonową, kostką kamienną lub innym materiałem zaproponowanym przez Wykonawcę na zaprawie cementowo-piaskowej. Brukowiec układać na świeżej zaprawie. Przestrzenie pomiędzy elementami wypełnić zaprawą cementową.

Dno rowu i przeciwskarpy w rejonu wlotu lub wylotu umocnić brukowcem na podsypce cementowo-piaskowej grubości 10cm.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

6.1. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien:

- uzyskać wymagane dokumenty, dopuszczające wyroby budowlane do obrotu i powszechnego stosowania (np. stwierdzenie o oznakowaniu materiału znakiem CE lub znakiem budowlanym B, certyfikat zgodności, deklarację właściwości użytkowych, aprobatę techniczną, ew. badania materiałów wykonane przez dostawców itp.),
- sprawdzić cechy zewnętrzne gotowych materiałów.

Wszystkie dokumenty oraz wyniki badań Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji.

6.2 Kontrola i badania w trakcie robót

6.2.1. Kontrola robót przygotowawczych i wykopów

Kontrolę robót przygotowawczych i wykopu pod przepust należy przeprowadzić z uwzględnieniem wymagań określonych w punktach 5.2 i 5.3.

6.2.2. Kontrola wykonania podłoża pod przepust

W czasie przygotowania podłoża pod przepust należy zbadać:

- zgodność wykonywanych robót z dokumentacją projektową,
- prawidłowość wyprofilowania kształtu podłoża w dostosowaniu do kształtu spodu przepustu,
- grubość warstwy podsypki i jej wymiary w planie,
- ułożenie geotkaniny,
- zagęszczenie podsypki 2 badania dla przepustu

6.2.3. Kontrola montażu przepustu wykonanego z blach falistych

Kontrola wykonania montażu przepustu z blach falistych powinna być zgodna z zaleceniami instrukcji montażu dostarczonej przez producenta.

Kontrola montażu przepustu powinna uwzględniać sprawdzenie:

- prawidłowości wstępnego montażu blach,
- sposobu umieszczania łączek łączących blachy,
- poprawności dokręcania śrub,
- prawidłowości ewentualnego wykonania rusztowań do montażu przepustu,
- prawidłowości posadowienia przepustu na podłożu lub podsypce, w przypadku przeniesienia przepustu z miejsca montażu znajdującego się poza miejscem ostatecznej lokalizacji przepustu.

Dopuszczalna odchyłka usytuowania przepustu w planie wynosi 5cm dla przepustów o średnicach lub wymiarze poziomym $\leq 1200\text{mm}$ oraz 10cm dla przepustów o średnicach lub wymiarze poziomym $>1200\text{mm}$.

Dopuszczalna odchyłka rzędnej posadowienia przepustu wynosi $\pm 3\text{cm}$ z zastrzeżeniem zachowania projektowanego kierunku spadku podłużnego przepustu.

W trakcie wykonywania zasypki przepustu należy kontrolować wielkości deformacji pionowych i poziomych. Liczba pomiarów zostanie uzgodniona z Inżynierem. Dopuszczalne odchyłki wymiarowe nie powinny przekraczać 2% średnicy lub rozpiętości zmontowanej rury. Przekroczenie tej wartości wymaga konsultacji z Inżynierem, Projektantem i producentem rur.

6.2.4. Kontrola wykonania zasypki przepustu

Kontrola wykonania zasypki przepustu powinna być zgodna z zaleceniami instrukcji wykonania przepustu dostarczonej przez producenta oraz z wymaganiami określonymi w niniejszej WWiORB.

Kontrola wykonania zasypki przepustu powinna uwzględniać sprawdzenie następujących wymagań:

- dokładność ułożenia pierwszej warstwy zasypki, wpływającej na należyłą stabilizację dolnych naroży przepustu,
  - prawidłowość wykonania następnych warstw zasypki, z uwzględnieniem dopuszczalnych grubości warstw oraz wskaźnika zagęszczenia gruntu,
  - poprawność wykonania zasypki i prowadzenia zagęszczania zasypki w bezpośrednim otoczeniu przepustu, ze zwróceniem uwagi na nieuszkodzenie konstrukcji przepustu i jego powłoki ochronnej,
  - właściwości użytych materiałów (gruntów) do zasypki,
  - wpływ działania siły pochodzącej od zasypki na odkształcalność wymiarów wewnętrznych przepustu.
- zagęszczenie zasypki należy określać w dwóch miejscach dla każdej warstwy.**

6.2.5. Kontrola jakości wykonania umocnień skarp i dna rowów przy wlotach i wylotach

W czasie wykonywania umocnień wlotu i wylotu przepustu należy kontrolować prawidłowość wykonania umocnień na zgodność z zapisami pkt. 5.6.

7. OBMIAŁ ROBÓT

Zgodnie z zapisami Kontraktu.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, WWiORB i poleceniami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg punktu 6 dały wyniki pozytywne.

Odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu podlegają:

- wykonane wykopy,
- ewentualne wzmocnienie podłoża gruntowego,
- umocnienie wykopu,
- zmontowany przepust stalowy,

Odbiór tych robót powinien być zgodny z wymaganiami WWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne”.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Wynagrodzenie ryczałtowe: zasady płatności podano w umowie pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1. Normy

PN-EN 197-1	Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementu powszechnego użytku.
PN-EN 963	Geotekstylia i wyroby pokrewne - Pobieranie próbek laboratoryjnych i przygotowanie próbek do badań
PN-EN 933-1	Badanie geometrycznych właściwości kruszyw. Oznaczanie składu ziarnowego
PN-EN 933-4	Badania geometrycznych właściwości kruszyw. Część 4. Oznaczanie kształtu ziarn.
PN-EN 1008	Woda zarobowa do betonu -- Specyfikacja pobierania próbek, badanie i ocena przydatności wody zarobowej do betonu, w tym wody odzyskanej z procesów produkcji betonu
PN-EN 10025	Wyroby walcowane na gorąco z niestopowych stali konstrukcyjnych -- Warunki techniczne dostawy
PN-EN ISO 898-1	Własności mechaniczne części złącznych wykonanych ze stali węglowej oraz stopowej -- Śruby i śruby dwustronne
PN-EN ISO 898-6	Własności mechaniczne części złącznych -- Część 6: Nakrętki z określonym obciążeniem próbnym -- Gwint drobnozwojny
PN-EN ISO 7089	Podkładki okrągłe -- Szereg normalny -- Klasa dokładności A
PN-EN 10346	Wyroby płaskie stalowe powlekane ogniowo w sposób ciągły - Warunki techniczne dostawy
PN-EN 13139	Kruszywa do zaprawy.
PN-EN 13242	Kruszywa do niezwiązanych i związanych hydraulicznie materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym
PN-B-14501	Zaprawy budowlane zwykłe.
PN-S-02205	Drogi samochodowe -- Roboty ziemne -- Wymagania i badania
PN-B-04481	Grunty budowlane -- Badania próbek gruntu
BN-77/8931-12	Określenie wskaźnika zagęszczenia

10.2. Inne dokumenty

Zalecenia Projektowe i Technologiczne dla Podatnych Konstrukcji Inżynierskich z Blach Falistych. Załącznik do Zarządzenia Nr 9 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 18 marca 2004, Żmigród 2004